

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

*Ποιο το ρυθμιστικό πλαίσιο για την παροχή ιατρικών υπηρεσιών μέσω
τηλεϊατρικής;*

Επί του ανωτέρω ερωτήματος εκθέτουμε τα ακόλουθα:

I. ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Η μοναδική διάταξη που προβλέπει την παροχή υπηρεσιών τηλεϊατρικής είναι το **άρθρο 66 § 16 του νόμου 3984/2011**, με τίτλο «Ρύθμιση θεμάτων του Σώματος Επιθεώρησης Υπηρεσιών Υγείας και Πρόνοιας, του Ε.Κ.Α.Β. και νοσοκομείων»:

«16. Οι υπηρεσίες Τηλεϊατρικής παρέχονται εφόσον υφίσταται η δυνατότητα και με ευθύνη του θεράποντος ιατρού που αντιμετωπίζει το εκάστοτε περιστατικό. Ο θεράπων ιατρός, για λόγους προστασίας προσωπικών δεδομένων, είναι υπεύθυνος να ζητά από τον ασθενή ή εφόσον αυτό δεν είναι δυνατόν από συγγενή α΄ βαθμού, την ενυπόγραφη έγκριση χρησιμοποίησης υπηρεσιών Τηλεϊατρικής. Εάν αυτό δεν είναι εφικτό, τότε ο θεράπων ιατρός χρησιμοποιεί υπηρεσίες Τηλεϊατρικής κατά την κρίση του. Οι οδηγίες των Νοσοκομείων και Μονάδων Υγείας που παρέχουν υπηρεσίες Τηλεϊατρικής είναι συμβουλευτικές και σε καμία περίπτωση υποχρεωτικές».

Η ανωτέρω διάταξη περιέχεται σε άρθρο που ρυθμίζει διάφορα θέματα λειτουργίας δημοσίων νοσοκομείων.

Περαιτέρω, το **άρθρο 33 του Ν. 4633/2019** Σύσταση Εθν. Οργανισμού Δημόσιας Υγείας, ρυθμίσεις για τα προϊόντα ΚΑΠΝΟΥ κ.λ.π. προβλέπει:

«Άρθρο 33. Σύσταση Αυτοτελούς Τμήματος Επιχειρήσεων Υγείας στο Ε.Κ.Α.Β. και Ενιαίου Συντονιστικού Κέντρου Επιχειρήσεων Ε.Κ.Α.Β.

1. Συστήνεται στο Ε.Κ.Α.Β. Αυτοτελές Τμήμα Επιχειρήσεων Υγείας, το οποίο υπάγεται απευθείας στον Πρόεδρό του. Το Τμήμα ασκεί τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

... ζ. την ευθύνη λειτουργίας του συστήματος Τηλεϊατρικής».

Σημειωτέον, ο Οργανισμός ορισμένων δημόσιων νοσοκομείων προβλέπει τη λειτουργία μονάδας τηλεϊατρικής (όπως π.χ. στο Σισμανόγλειο ΥΑ Υ4α//2012, στο Γ.Ν. Αλεξανδρούπολης ΥΑ Υ4α//2012 κ.α.).

Η Υ.Α. 676//2013 με θέμα Τροποποίηση Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον Τουρισμό προβλέπει ως ειδική τεχνική υποδομή στον τομέα (Ζ) Υγεία την τηλεϊατρική ειδικά για τις δυσπρόσιτες ορεινές ή νησιωτικές περιοχές. Αναφέρει το **άρθρο 7**:

«Στις περιοχές με προτεραιότητα τουρισμού απαιτείται:

• Ειδικά στις δυσπρόσιτες ορεινές ή νησιωτικές περιοχές απαιτείται η άμεση, τουλάχιστον, προώθηση των εφαρμογών της τηλεϊατρικής».

Σύμφωνα με το **άρθρο 7 παράγραφος 1 ν. 3418/2005** του Κώδικα Ιατρικής Δεοντολογίας:

«Ο ιατρός ασκεί τα καθήκοντά του στην περιφέρεια του ιατρικού συλλόγου στον οποίο έχει εγγραφεί και στη διεύθυνση που έχει δηλώσει».

Περαιτέρω η παράγραφος 3 του ίδιου άρθρου ορίζει:

*«3. Απαγορεύεται η **πλανοδιακή άσκηση της ιατρικής**. Επιτρέπονται οι τακτικές επισκέψεις για την παροχή ιατρικής συνδρομής μετά από άδεια του διοικητικού συμβουλίου του κατά τόπο αρμόδιου ιατρικού συλλόγου».*

Σύμφωνα με το **άρθρο 5 § 3 του Κώδικα Ιατρικής Δεοντολογίας** με θέμα «Ιατρικά πιστοποιητικά και ιατρικές γνωματεύσεις» προβλέπονται τα εξής:

*«3. Τα ιατρικά πιστοποιητικά και οι ιατρικές γνωματεύσεις εκδίδονται μετά από προηγούμενη γραπτή ή προφορική αίτηση του προσώπου στο οποίο αφορούν ή, κατ' εξαίρεση, τρίτου προσώπου που έχει έννομο συμφέρον και το αποδεικνύει, καθώς και όταν αυτό ρητά προβλέπεται στο νόμο. Ειδικά τα ιατρικά πιστοποιητικά που αφορούν στην παρούσα κατάσταση του ασθενούς **προϋποθέτουν την προηγούμενη εξέταση του ασθενούς**. Η έκδοση αναληθών ιατρικών πιστοποιητικών συνιστά πειθαρχικό και ποινικό αδίκημα σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Ιδιώτες ιατροί που εκδίδουν ιατρικά πιστοποιητικά ή μετέχουν σε επιτροπές που τα εκδίδουν, θεωρούνται υπάλληλοι κατά την έννοια που έχει ο όρος στον Ποινικό Κώδικα».*

Σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 1 της υπ' αριθμ. Υ3β/Γ.Π./οικ.24948/ 13.3.2012 Αποφάσεως του Υπουργού Υγείας:

«1.Ιδιωτικό ιατρείο ή οδοντιατρείο είναι χώρος κατάλληλα διαρρυθμισμένος και εξοπλισμένος, όπως περιγράφεται στα παραρτήματα Α. και Β. του Π/Δ 84/2001, στον οποίο ασκείται η ιατρική ή η οδοντιατρική επιστήμη, από πρόσωπο που διαθέτει τη σχετική άδεια ασκήσεως επαγγέλματος ή βεβαίωση αναγγελίας ασκήσεως επαγγέλματος και άδεια ή βεβαίωση λειτουργίας ιδιωτικού ιατρείου ή οδοντιατρείου».

Σύμφωνα με το **άρθρο 11 του π.δ. 84/2001**:

«1. Σε περίπτωση απουσίας του επιστημονικά υπεύθυνου κατά τη διάρκεια του ωραρίου λειτουργίας της Μονάδας ή λόγω άδειας ή ασθένειας ορίζεται ως αντικαταστάτης του αναπληρωτής αντίστοιχων προσόντων, ο οποίος περιλαμβάνεται στην κατάσταση επιστημονικού προσωπικού που υποβάλλεται για τη χορήγηση της άδειας λειτουργίας ή

ορίζεται μεταγενέστερα με έγγραφη δήλωση του φορέα Π.Φ.Υ. που γνωστοποιείται στην αρμόδια υπηρεσία με δικαστικό επιμελητή».

Το **άρθρο 2** του Ενιαίου Κανονισμού Παροχών ΕΟΠΥΥ, Κ.Υ.Α. ΕΑΛΕ/Γ.Π.80157/2018 - ΦΕΚ 4898/Β/1-11-2018 προβλέπει ότι:

«ιδ) Ως «κατευθυνόμενη συνταγογράφηση» νοείται η συνταγογράφηση φαρμάκων κατά σύστημα, που δεν ακολουθεί τους κανόνες της ισχύουσας νομοθεσίας και όσα προβλέπονται από το π.δ. 121/2008 και το ν. 4472/2017 ή η συνταγογράφηση σκευασμάτων ειδικής θεραπευτικής διατροφής, ή ιατροτεχνολογικών και θεραπευτικών μέσων ή παρακλινικών εξετάσεων ή διαγνωστικών και θεραπευτικών ιατρικών πράξεων, χωρίς ιατρική ένδειξη ή χωρίς να έχει προηγηθεί ιατρική εξέταση του ασθενή».

Τέλος, σύμφωνα με την νομολογία υφίσταται ιατρική αμέλεια σε περίπτωση λανθασμένης διάγνωσης ή θεραπείας στην περίπτωση κατά την οποία δεν προηγήθηκε αυτοπρόσωπη κλινική εξέταση (π.χ. ΑΠ 1063/2000, ΑΠ 58/2007 κτλ.).

II. ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ – ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Η τηλεϊατρική αποτελεί εδώ και δεκαετίες διεθνώς αναγνωρισμένη μέθοδο παροχής ιατρικών υπηρεσιών. Κατά την θεωρία, οι υπηρεσίες τηλεϊατρικής έχουν την εξής κατηγοριοποίηση:

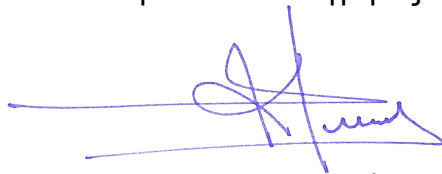
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΗΣ ΤΗΛΕΪΑΤΡΙΚΗΣ	
Υπηρεσίες	Περιγραφή Υπηρεσιών
Τηλεσυμβουλευτική	Η τηλεσυμβουλευτική αφορά στην παροχή συμβουλευτικής διάγνωσης από απόσταση ανεξάρτητα από γεωγραφικούς περιορισμούς. Στο πλαίσιο της τηλεσυμβουλευτικής μεταδίδονται ιατρικά δεδομένα από το σημείο λήψης, όπου βρίσκεται ο ασθενής, στο σταθμό λήψης και υποστήριξης του θεράποντος ιατρού από εξειδικευμένο ιατρό.
Τηλεεκπαίδευση	Εκπαίδευση ιατρικού, νοσηλευτικού και διοικητικού προσωπικού μονάδων υγείας σε πραγματικό χρόνο με χρήση υποδομών τηλεικονοδιάσκεψης.
Τηλεϊατρική για επείγοντα περιστατικά	Παρόμοια με την υπηρεσία τηλεδιάγνωσης, απλά έχει επείγοντα χαρακτήρα και μπορεί να βοηθήσει σημαντικά στην καλή έκβαση ενός περιστατικού, εφόσον μπορούν να παρασχεθούν εξειδικευμένες υπηρεσίες σε περιοχές που δεν υπάρχει εξειδικευμένο προσωπικό.
Τηλεψυχιατρική	Χρήση υποδομών τηλεδιάσκεψης για παροχή υπηρεσιών ψυχιατρικής υποστήριξης εξ' αποστάσεως. Κρίνεται αναγκαίο η ποιότητα του ήχου και της εικόνας να είναι πολύ υψηλής ανάλυσης.

Η 2^η ΔΥΠΕ λειτουργεί το Εθνικό Δίκτυο Τηλεϊατρικής, το οποίο έχει ως στόχο:

1. Την παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών υγείας σε τακτικά και έκτακτα περιστατικά σε απομακρυσμένα νησιά του Αιγαίου,
2. Την συνεχή εκπαίδευση ιατρονοσηλευτικού προσωπικού των νησιωτικών Κέντρων Υγείας και Πολυδύναμων Ιατρείων και

δ. Την νομοθετική ρύθμιση του γενικού πλαισίου παροχής των σχετικών υπηρεσιών (όχι όμως εξαντλητικά, διότι η εξαντλητική ρύθμιση θα εμποδίσει την παρακολούθηση των ραγδαίων τεχνολογικών εξελίξεων).

Ο Γνωμοδοτών Δικηγόρος

A handwritten signature in blue ink, consisting of a series of loops and horizontal strokes, positioned below the title.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΑΤΣΙΚΗΣ